

Co je Bible? – návod na výrobu materiálu

Materiál obsahuje:

- knížečku formátu 15x15 cm s vyprávěním o Bibli jako Písmu svatém (jeho smysl, vznik apod.)
- knihovničku s miniaturami knih jednotlivých spisů Písma svatého, které jsou umístěny na dvou policích. Pro Starý a Nový zákon jsou odděleny vždy čtyři sekce – viz výsledný obr. 1. Na výrobu knihovničky je zpracován samostatný návod. Knihovnička je umístěna v krabici.
- **pracovní list**, který neobsahuje názvy, pouze obrysy knih a děti do něj skládají nejprve miniatury knih a k nim přiřazují názvy knih a sekcí na bílých kartičkách (viz obrázek 5), obtížnější úlohou je přiřadit do něj názvy knih na žlutých kartičkách včetně názvů jednotlivých sekcí (viz obrázek 6). Tento úkol je určen pro děti, které se už se strukturou knihovničky a s názvy knih seznámily. Ke kontrole práce slouží **kontrolní list** natištěný na žlutém papíře (viz obrázek 7).

Poznámka: Výroba pracovních a kontrolních listů a kartiček je popsána níže v samostatné sekci.

Obrázek 2: Knížečka Co je Bible? orig

Obrázek 1: Knihovnička orig.

Knihovničku lze objednat a zakoupit

od spolku Cesty katecheze za cenu dle objednávkového listu, knížečky je nutné vyrobit, knihovničku nalakovat a nabarvit čelní stranu poliček a přepážek dle Obrázku 1.

Obrázek 4: Děti přikládají miniatury knížek na pracovní list a k tomu názvy knih - bílé kartičky. Přikládají se také názvy sekcí.

Obrázek 5: Přikládání žlutých kartiček s názvy knih do pracovního listu

Obrázek 6: Kontrolní list

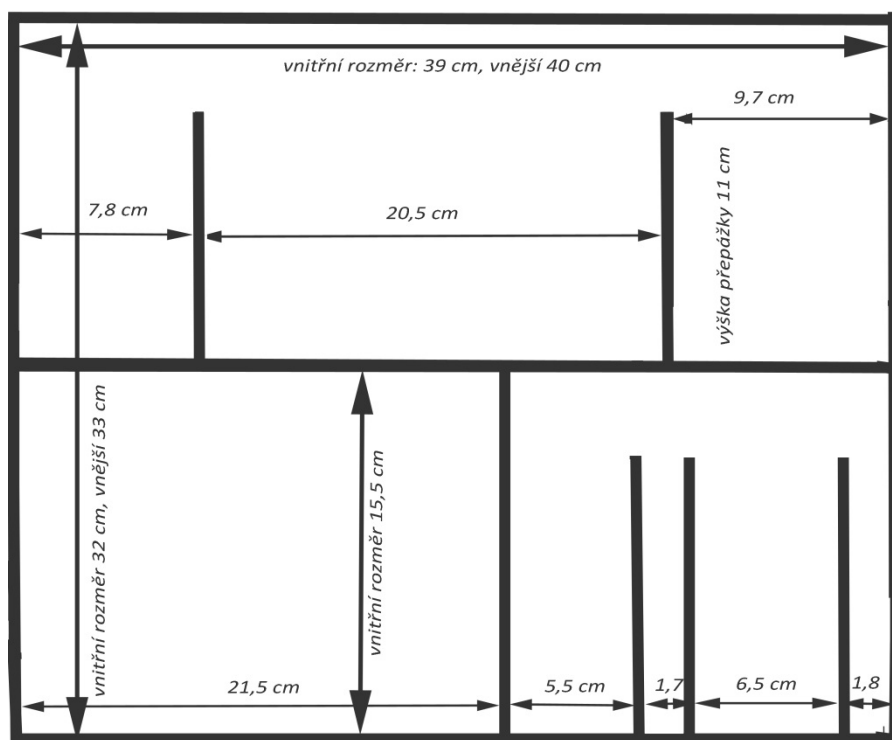
Návod na výrobu knihovničky

Knihovnička se skládá z:

- vlastní knihovničky
- modelů jednotlivých knih
- papírové knížečky - průvodce

Knihovnička:

krabice z překližky o síle 0,5 mm, která má následující rozměry (tučná černá čára představuje poličku a zarážky):

Na zadní stěně je předkreslené schéma:

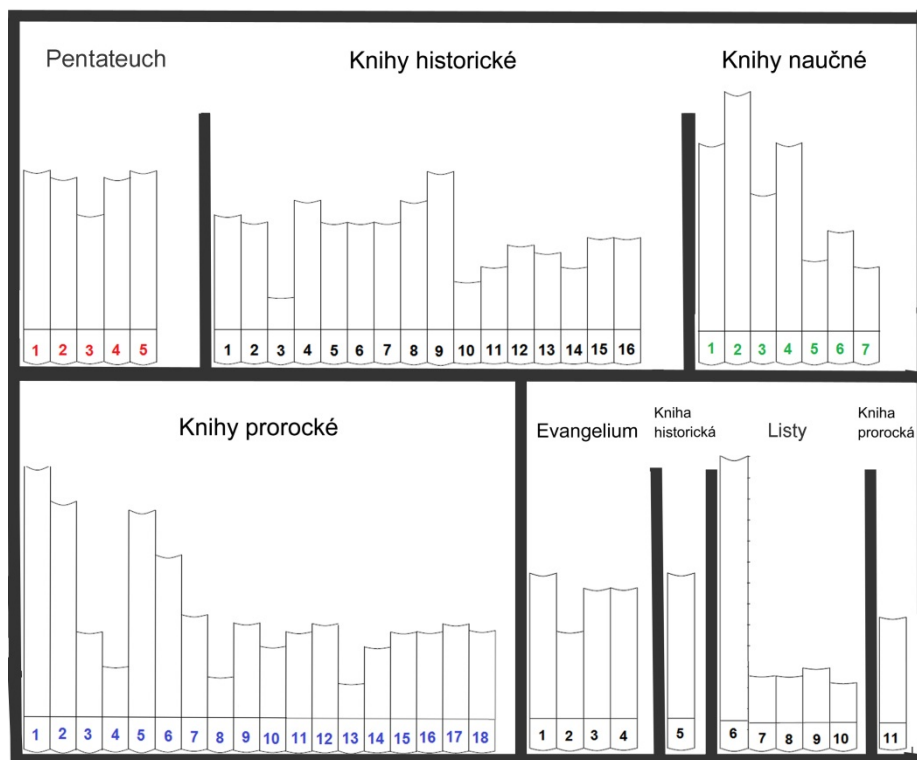
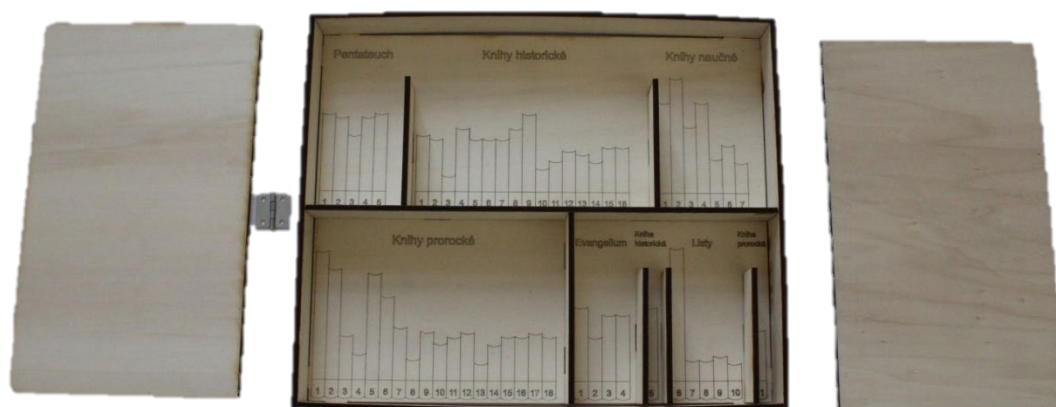

Foto knihovničky k objednání a zakoupení:

+ petlice na uzavření dvířek (schéma je na zadní stěně „nakreslené“ technikou gravírování.

Popis modelů knížek

Starý zákon obsahuje 46 knih ve čtyřech sekcích (Pentateuch, Knihy historické, Knihy naučné, Knihy prorocké). Jsou v nich zahrnuty i knihy deuterokanonické.

Nový zákon obsahuje 27 knih, v našem modelu však jen 11 miniatur knih ve čtyřech sekcích (Evangelium, Kniha historická, Apoštolské listy, Kniha prorocká). Snížený počet miniatur je proto, že apoštolské listy jsou poměrně krátké, a proto jsou sdruženy:

- Ty, které nesou v názvu podle Bognerova překladu užívaného v liturgii „Listy sv. apoštola Pavla“ – je jich celkem 14, jsou sdruženy do jedné miniatury knihy. Tato miniatura má jiné zpracování než ostatní knihy. Ukážeme detailně na fotografiích (viz obr. 1).
- Dále jsou sdruženy 1,2 Petr (miniatura č. 8) a 1,2,3 Jan (miniatura č. 9).

Každá miniatura knihy má jinou výšku, která se odvíjí od jejího rozsahu (tj. od počtu kapitol), a to proto, že děti lépe vnímají rozdíly ve výšce než v šířce knih. Doporučujeme rozměřit si

laťky na miniatury knih nejprve tak, že sdružíte knihy, které jsou stejně vysoké. K tomu slouží *Rozpis č. 1*. Výška knihy je udána v cm. Jakmile uříznete miniatury o určité výšce, napište si tužkou název knihy na delší boční stěnu, která vypadá lépe (a zůstane nezakrytá obalem); na opačné delší straně bude hřbet knihy, který přelepíte obalem; tužkou napsaný název vygumujete až v okamžiku, kdy si název přepíšete na obal miniatury.

Rozpis č. 2 obsahuje správně seřazený seznam knih (podle katolického vydání Písma svatého) a uvádí barvu a výšku miniatury.

Barvy obalů miniatur knih:

Starý zákon má barvu červenou, každá sekce jiný odstín. Doporučujeme namíchat červenou vždy s další barvou podle *Rozpisu 2*.

Nový zákon má barvu zelenou, každá sekce jiný odstín. Viz též *Rozpis 2*.

Materiál

- Na knížečky:
 - lišty (smrk, borovice) 30x10 mm (v OBI prodávají 70 cm nebo 200 cm dlouhé), celkem je třeba cca 370 cm
 - cca 7 cm široké pásy dekoračního vlizelínu, který se bude barvit (prodávají šíři 90 cm za cca 40 Kč), je třeba celkem cca 370 cm; při stříhání je lepší pár mm na šířce přidat, ty se pak zastříhnou
 - barvy na obarvení vlizelínu: osvědčily se temperové barvy, nejvíce je třeba zelené a červené, které potřebujeme ve čtyřech odstínech. Doporučujeme přidat pro jednotlivé odstíny bílou, žlutou a modrou (do zelené) a bílou, žlutou a hnědou (do červené). Rozdělení barev na jednotlivé sekce knih viz obr. 6
 - bílá tempera na obarvení nezakrytých boků miniaturních knížeček (barva listů knížky), do bílé je vhodné přidat trochu žluté nebo zlaté, aby vznikla „smetanová“
 - bílý korektor (barva v lahvičce) na hřbety obalu miniatur, bude se do nich vpisovat číslo knížečky;
 - permanentní tenké fixy na napsání čísel knížeček na hřbety: černý, modrý, zelený, červený; černý a zelený fix poslouží i na napsání názvů knížeček
 - kousek zelené čtvrtky (6 x 12,7 cm) na vlepení titulní stránky do miniaturní knížky Listy svatého apoštola Pavla (bude se na ni psát seznam listů připisovaných sv. Pavlovi)
 - lepidlo na přilepení vlizelínu: doporučujeme Herkules
 - lepidlo-lak na techniku decoupage – tím se přetřou hotové miniatury knížek, aby se zafixovala barva a chránily se před poškozením.
- Na knihovničku, pokud si ji chcete vyrobit sami:
 - lišty (smrk, borovice) 35x5 mm (v OBI je mají po 70 cm), celkem je třeba 3 x 40 cm a 2 x 32 cm, 184 cm.
 - tenčí a užší přepážky mezi sekcemi knihovničky; celkem 6 přepážek dlouhých cca 15,5 cm
 - lepidlo na dřevo; spoje doporučujeme zpevnit sponkovačkou
 - červená a zelená barva (stačí tempera), úzký štětec
 - bezbarvý lak na dřevo, štětec, hadřík
 - natištěný plánec rozmístění knih na zadní stěnu knihovničky (bez názvů knih, jen názvy sekcí) – viz obr. 2
 - krabice na dřevěný rámeček s víkem ozdobeným dle předlohy – viz obr. 3.

Nástroje: elektrická pilka, jemný smirkový papír, molitanové houbičky, štětce, ostré nůžky, hadřík a štětec na lepidlo.

Postup při výrobě miniatur knih Bible

1. Rozměřte si výšku knih v patřičném počtu (dle *Rozpisu č. 1*) na lištu a nařežte miniatury. Hrany začistěte jemným smirkovým papírem. Nezapomeňte si zapsat na pohledově lepší delší bok miniatury název knihy.
2. Připravíte si pruhy z vlizelínu: nastříhejte je na šíři cca 7,3 cm; rozdělte si první odstín červené barvy (tempera + trochu vody) a molitanovou houbičkou rozetřete barvu na pruh o patřičné délce (viz *Rozpis 2*). Výhodou tohoto postupu je, že pruhy nebudou „flekaté“, ale barvu se vám celkem snadno podaří rozetřít rovnoměrně. Nechte pruhy uschnout. Postupujte stejně u všech dalších odstínů červené a zelené (viz *Rozpis 1* a *Rozpis 2*).
3. Než pruhy dostatečně zaschnou, můžete se pustit do výroby knihovničky: rozřezat tenčí lišty 3x na délku 40 cm a dvakrát na délku 32 cm. Začistěte jemným smirkovým papírem a knihovničku slepte podle obrázku 4. Prostřední lišta je přesně uprostřed. K lepení doporučujeme dobře držící a rychle schnoucí lepidlo na pevné povrchy včetně dřeva. My jsme spoje zajistili sponkovačkou – dvě sponky do každého spoje. V krabici nebudou vidět.
4. Roztřídíte si miniatury knih do jednotlivých sekcí, dvakrát se ujistěte, že je máte správně rozdělené podle *Rozpisu č. 2*. Pak stříhejte nabarvené pruhy vlizelínu na výšku miniatury (přiložením vlizelínu k miniatuře). Až nastříháte celou sekci, natřete každou miniaturu lepidlem Herkules na přední a zadní straně a přilepte obal knihy z nabarveného vlizelínu. Pozor na to, aby hřbet knihy byl na opačné straně, než máte tužkou poznamenaný název knihy! Vlizelein nemusíte přilepovat ke hřbetu, obal se tam přirozeně zaoblí a vzhled knihy je přesvědčivější. Takto polepte všech 57 miniatur knih obaly s výjimkou novozákonní knihy č. 6 (Listy apoštola Pavla), kterou vyrobíte jiným postupem!
5. Výroba NZ č. 6 – Listy apoštola Pavla: Obdélník ze zelené čtvrtky přeložte podélně na polovinu. Do pravé poloviny krasopisně přepište názvy všech 14 listů pod sebe. Pak nalepte polovinu čtvrtky na přední stranu miniatury (tu část, kde je seznam listů). Obal miniatury nalepíte na zadní stranu miniatury a druhou polovinu čtvrtky tak, aby se miniatura knihy „otvírala“ na seznamu listů.
6. Přepište název knihy na přední desky. Řada názvů je dlouhých, proto je rozděľujte, aby názvy byly čitelné. K přepisu použijte černý nebo zelený tenký lihový fix, na který ale netlačte, aby se písmo nerozpíjelo. Pokud si nejste jisti odhadem, napište si názvy nejprve např. propisovačkou a pak obtáhněte fixem. Počítejte ale s tím, že fix má širší stopu. Proveďte pro všechny miniatury knih. Tužkou psané názvy na miniaturách vygumujte.
7. Rozmíchejte si bílou temperu (můžete do ní přidat maličko žluté nebo zlaté, aby barva byla smetanová) a tenčím plochým štětcem natřete odhalené boky miniatur (delší hrana a obě kratší). Nechte zaschnout.
8. Seřadte si knihy postupně po sekcích, jak jsou za sebou. Postavte je tak, abyste měli před sebou jejich hřbety. Na každý hřbet nyní vybarvíte štětečkem bílého korektoru v lahvičce štítek na napsání čísla knihy. Až štítky zaschnou, napíšete na ně lihovým fixem čísla. Dodržte barvu čísel podle sekce – viz *Rozpis č. 2*.
9. Finální úprava miniatur knih: až bude vše úplně suché, použijte lak na decoupage a opatrně natřete širokým štětcem celou miniaturu knihy, abyste všechny barvy zafixovali. Vrstva by měla být přiměřená. Až lepidlo zaschne, budou knihy „lesklé“ a nebudou lepit. Miniatury knih jsou tím hotové.

10. Dokončení zakoupené knihovničky: knihovničku sestavte dle návodu a slepte zejména v otvorech, kam se zasunuje jiný díl. Poté natřete červenou a zelenou barvou přední stranu poliček a přepážek dle Obrázku 1 (červená lemuje oddíly s knihami SZ a zelená s knihami NZ). Po zaschnutí barvy všechny díly nalakujte bezbarvým lakem s atestací na dětské hračky. Připevněte panty na dvířka a petličku na zavření skříňky a připevněte tak dvířka k „tělu“ knihovničky. Vložte dovnitř knížky:

(foto bez dvířek)

Postup při výrobě skříňky – knihovničky:

11. nařežte si přepážky mezi jednotlivými sekcemi na potřebnou délku (doporučujeme si ji změřit na vašem modelu), narovnejte miniatury knih do políček a označte si, kam je třeba přepážky vlepít. V každé sekci knih by mělo zbýt místo přibližně pro jednu knížku, aby se dětem miniatury dobře vyndávaly z knihovny.
12. Natřete přední stěnu vnějšího rámečku a střední poličky v knihovničce červenou a zelenou barvou dle fotografie č. 5. Taktéž přepážku, která odděluje Starý a Nový zákon.
13. Knihovničku nalakujte bezbarvým lakem vhodným pro dětské hračky.
14. Vyroberte z kartonu krabičku, do které rámeček umístíte. Na spodní stranu krabice pod dřevěný rámeček vlepíte schéma knih. Narovnejte miniatury knih do knihovničky a zkontrolujte, zda výška knih koresponduje se schématem. Proveďte případné korektury pomocí bílého korektoru a tenkého černého fixu. Pak obtáhněte schémata červeným a zeleným tenkým fixem podle obr. 6.
15. Vyroberte víko na krabici a ozdobte ji podle nákresu na obr. 3.
16. Pokračujte výrobou papírového materiálu: kontrolních listů a kartiček dle návodu na výrobu pracovních listů a kontrolních kartiček.

Rozpis č. 1 „Délka“ miniatur od nejmenší po nejvyšší k rozměření latek

Počet knih	cm	celková délka	Názvy knih
3	2,9	8,7	Rút Nahum Juda
3	3,2	9,6	Joel Jakub 1,2 Petr
3	3,5	10,5	Baruch Ezdráš 1,2,3 Jan
3	4,1	12,3	Nehemiáš Ester Sirachovec
3	4,4	13,2	Habakuk Píseň písní Abdiáš
1	4,8	4,8	Judit
7	5,1	35,7	Tobiáš Pláč Jonáš Sofoniáš Ageus Malachiáš Marek
5	5,4	27	1 Makabejská 2 Makabejská Ámos Micheáš Zachariáš
3	5,7	17,1	Ozeáš Moudrosti Zjevení
4	6	24	Soudců 2 Samuel 1 Královská 2 Královská
2	6,4	12,8	Leviticus Jozue
4	7	28	1 Samuel 1 Kronik Lukáš Jan
1	7,3	7,3	Příslolí
2	7,6	15,2	Matouš Skutky apoštolů
2	7,9	15,8	Exodus Numeri
4	8,3	33,2	Genesis Deuteronomium 2 Kronik Daniel
2	9,5	19	Job Kazatel
1	10,2	10,2	Ezechiel
1	10,5	10,5	Jeremiáš
1	11,7	11,7	Žalmy

1	12,1	12,1	Izajáš
1	12,7	12,7	Listy apoštola Pavla
		351,4	

PÍSMO SVATÉ

Starý zákon

Knihy zákona

Genesis	Exodus	Levitikus	Numeri	Deuteronomium
1	2	3	4	5

Knihy historické

Jozue	Soudců	Rút	1 Samuelova	2 Samuelova	1 Královská	2 Královská	1 Kronik	2 Kronik	Ezdráš	Nehemiáš	Tobiáš	Judit	Ester	1 Makabejská	2 Makabejská
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Knihy naučné

Job	Žalm	Příslovi	Kazatel	Píseň písní	Moudrosti	Sirachovec
1	2	3	4	5	6	7

Knihy prorocké

Izaiáš	Jeremiáš	Pláč	Baruch	Ezechiel	Daniel	Ozeáš	Joel	Amos	Abdiáš	Jonáš	Micheáš	Nahum	Habakuk	Sofoniáš	Ageus	Zachariáš	Malachiáš
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Nový zákon

Evangelium

Matouš	Marek	Lukáš	Jan
1	2	3	4

Kniha historická

Skutky apoštolů
5

Rímanům	1 Korint'anům	2 Korint'anům	Galat'anům	Efes'anům	Filipanům	Kolos'anům	1 Soluň'anům	2 Soluň'anům	1 Timotejovi	2 Timotejovi	Titovi	Filemonovi	Židům
6													

Apoštolské listy

Jakub	1.2 Petr	1.2.3 Jan	Juda
7	8	9	10

Kniha prorocká

Zjevení
11

Obrázky

- č. 1 Foto miniknížek
- č. 2 Natištěný plánec na zadní stěnu knihovničky
- č. 3 Krabice na knihovničku včetně titulního obrázku
- č. 4 Dřevěný rámeček na knihovničku (poličky a rám)
- č. 5 Natření rámečku knihovničky s přepážkami
- č. 6 Konečný vzhled zadní stěny knihovničky

Obrázek 7: Foto miniknížek

Knížekčka Listy apoštola Pavla má mezi obal a dřevěné tělo knížky vlepěný zelený přeložený list z tvrdšího papíru, na kterém jsou napsány pod sebou názvy jednotlivých listů.

Návod na výrobu knížečky

Knížečka, která komentuje knihovničku, je vyrobena z kancelářského papíru. Její listy mají rozměr 15x15 cm (pokud tiskneme na A5, pak je to o několik mm méně).

V příloze nazvané Co je Bible – knížečka najdete předlohu, která obsahuje texty napsané na počítači a fotografie. Jelikož se na některé vztahují autorská práva, nelze knížečku v této podobě veřejně publikovat, ale je možné ji využít jen pro vlastní vzdělávací účely!

Předlohu můžete vytisknout, uštípnout dolní část podle naznačené čáry a sestavit si brožuru. Můžete ji také rovnou vytisknout jako brožuru na tiskárnách, které to umí, a pak odstříhnout dolní část.

Knížečku můžete také přepsat psacím písmem a použít jen obrázky, případně zvolit podobné vlastní.

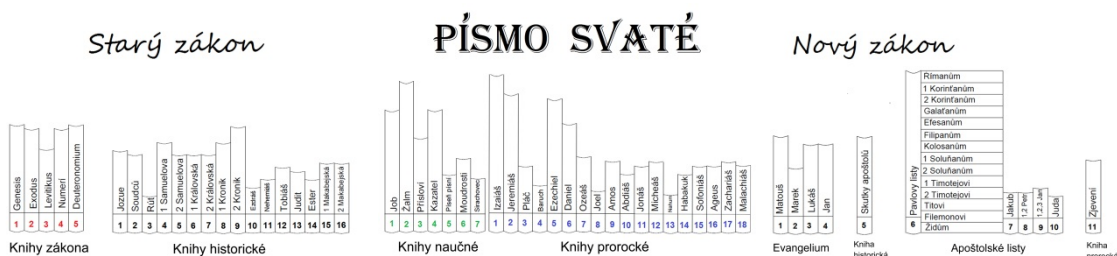
Obrázky:

strana			
1	Svatý Jeroným	Mistr Teodorik	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/01/Meister_Theoderich_von_Prag_002.jpg
2	Písmo svaté – Boží slovo		http://fungyung.com/bible-wallpapers/63716606.html
4	Boskovická bible – Stvoření světa	rukopis	http://i.ohlasy.info/E4fFMW0.jpg
6	Svatopisec na dveřích katedrály Nanebevzetí Panny Marie ve St. Gallenu, Švýcarsko.	foto Marie Zimmermannová	vlastní archiv
8	prostor pro vlastní obrázek dítěte		Kdo mi vypráví o Bohu? Kdo se mnou čte Bibli?
10	Odchod z Egypta	Židovská Kaufmann Haggada, Catalonia, 14. stol.	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Illustration-haggadah-exodus.jpg?uselang=cs Více na: http://kaufmann.mtak.hu/en/study10.htm
12	Židé slaví Jom Kippur – svátek smíření	M. Zeldis – Muži mého života	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/eb/%22Men_in_My_Life%22_%283424277390%29.jpg
14	Mojžíš před hořícím keřem	Domenico Feti	Komentář k obrazu: http://alhatorah.org/Burning_Bush_in_Art
16	Prorok Jeremiáš	Marc Chagall	https://www.wikiart.org/en/marc-chagall/prophet-jeremiah-1968
18	Král David	Marc Chagall	https://www.wikiart.org/en/Search/King%20David

20	Svatostánek v jeruzalémské synagoze obsahuje svitky Tóry.	Berthold Werner (foto)	https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Torah_arks_in_Palestine#/media/File:Jerusalem_Western_Wall_BW_2.JPG http://www.knesset.gov.il/tour/images/53.jpg
22	V rabínské škole	Carl Schleicher	https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Rabbis_in_art#/media/File:Carl_Schleicher_Beim_Rabbi.jpg
24	Zmrtvýchvstání při Posledním soudu (Vyšehradský kodex)		Např. http://slideplayer.cz/slide/3049275/
26	Úvod do evangelia podle Marka (Vyšehradský kodex)	Zimmermannová Marie	vlastní archiv, volně použitelné
28	Ježíš – Král a symboly evangelistů, kteří o tom podali svědectví.	volné dílo	https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Christ_in_Majesty_with_the_Symbols_of_the_Evangelists_-_Google_Art_Project.jpg?uselang=cs
30	Korint – starořecké město, kde šířil víru v Ježíše Krista apoštol Pavel	Zimmermannová Marie	vlastní archiv, volně použitelné
32	Řecké město Soluň – místo křtu nových křesťanů	Zimmermannová Marie	vlastní archiv, volně použitelné
34	Nový Jeruzalém (detail z vitráže, Fraumünster, Zurich)	Marc Chagall	vlastní archiv, volně použitelné
36	Miniatura – zdobení knih		
38	Knihovna Strahovského kláštera	Zimmermannová Marie	vlastní archiv, volně použitelné
40	Bazilika sv. Klimenta v Římě	Zimmermannová Marie	vlastní archiv, volně použitelné
42	Přinášení evangeliáře k ambonu		http://www.bihk.cz/aktuality/fotogalerie/889-jahenske-sveceni-hradec-kralove-2016.html?pageEventsArchive=9
44	Titulní desky Strahovského evangeliáře	Zimmermannová Marie	vlastní archiv, volně použitelné

Návod na výrobu pracovních listů a kartiček

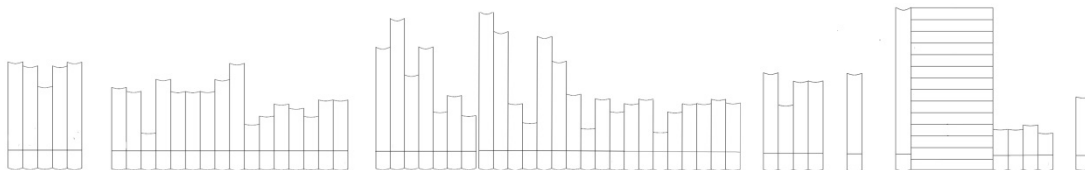
Je třeba natisknout soubor „Pracovní a kontrolní listy a kartičky“, a to od s. 2 na bílé papíry A4 a s. 2-4 a 8-9 na žluté papíry A4. Poslední dva listy ze souboru zalaminujeme v bílém i žlutém provedení a rozstříháme na kartičky (1 kniha – 1 kartička). Listy od s. 2 do s. 4 slepíme vedle sebe:

(jsou to 3 listy A4 na šířku vedle sebe).

Na bílý podklad děti skládají dřevěné miniknížky (viz Foto č. 3 výše), listy se žlutým podkladem slouží jako kontrolní list.

Dále slepíme listy bez nápisů natištěné na bílém papíře. Děti na ně přikládají žluté kartičky s nápisy (viz Foto č. 4).

Výběr textů k četbě

Děti mohou při samostatné práci vyhledávat v Písmu svatém texty, se kterými se už seznámily během katechezí. Učí se tak vnímat jednotlivé spisy a jejich zkratky.

K dispozici jsou čtyři seznamy textů k tématům:

1. Narození a dětství Ježíše Krista
2. Podobnost
3. Utrpení, smrt a vzkříšení Ježíše
4. Setkání se vzkříšeným Kristem

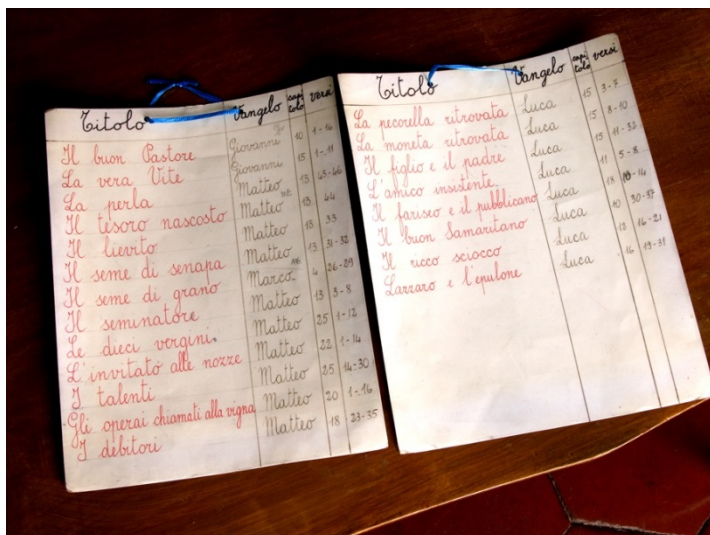
Jak se používají?

Jakmile dítě projeví zájem o četbu, je vhodné ho nasměřovat přímo na určité biblické texty, které si může samo číst a meditovat. Seznam takových textů mu slouží jako odrazový můstek, podle kterého si texty vybírá.

Aby děti mohly používat tyto seznamy, potřebují, aby byly v jednom setkání uvedeny do vyhledávání textů v Písmu svatém podle citací.

Děti si mohou číst Písmo svaté samy, nebo v malých 6 – 8 členných skupinkách, a pak se společně modlit. Více informací v návodu, který obdrželi účastníci kurzu KDP, II. stupeň.

Výroba seznamu textů:

Seznam textů si můžete přepsat ručně, nebo využít připravených seznamů a vytisknout je. Seznamy jsou připraveny ke stažení ze stránek KDP.

Zpracovala Marie Zimmermannová, 2016-2018 s pomocí týmu KPC Biskupství královéhradeckého.